

OBRES RELATIVES AL PROJECTE EXECUTIU DE LES ACTUACIONS D'AMPLIACIÓ DE LA XARXA FREÀTICA 1- SISTEMA EIXAMPLE, ALS DISTRICTES DE L'EIXAMPLE I SANT MARTÍ, A BARCELONA. LOT 1: PARC DE JOAN MIRÓ I LOT 2: ÀMBIT DIAGONAL-CONSELL DE CENT, AMB MESURES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE. LOT 02: ÀMBIT DIAGONAL-CONSELL DE CENT. EXPEDIENT NÚM.: 611.2024.072L02

INFORME JURÍDIC EN RELACIÓ A LA MANCA DE PRESENTACIÓ DE LA JUSTIFICACIÓ DE LA PRESSUMPTA TEMERITAT DE LES OFERTES PRESENTADES

Antecedents

I. En data 24 de maig de 2024, Barcelona d'Infraestructures Municipals, SA (en endavant "BIMSA"), va convocar el procediment de licitació per a l'adjudicació del "OBRES RELATIVES AL PROJECTE EXECUTIU DE LES ACTUACIONS D'AMPLIACIÓ DE LA XARXA FREÀTICA 1- SISTEMA EIXAMPLE, ALS DISTRICTES DE L'EIXAMPLE I SANT MARTÍ, A BARCELONA. LOT 1: PARC DE JOAN MIRÓ I LOT 2: ÀMBIT DIAGONAL-CONSELL DE CENT, AMB MESURES DE CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOSTENIBLE. LOT 02: ÀMBIT DIAGONAL-CONSELL DE CENT. EXPEDIENT NÚM.: 611.2024.072L02", publicant el corresponent anunci al Perfil de Contractant de l'entitat. El citat contracte, s'ha vehiculat a través del procediment d'emergència amb publicitat i concurrència pública (art. 159.6 LCSP), amb un valor estimat de 2.562.518,79 euros, IVA exclòs, un pressupost de licitació de 2.724.779,16 euros, IVA inclòs, i un termini d'execució estimat en 8 mesos.

II. El passat dia 6 de juny de 2024 es va celebrar, en acte privat, l'acte d'obertura dels sobres "AC", contenidors de la documentació administrativa i de l'oferta avaluable mitjançant fórmules o criteris automàtics.

III. Posteriorment, en data 15 de juny de 2024, els serveis tècnics dependents de l'òrgan de contractació responsables de la valoració de les ofertes, varen emetre un informe on s'identificaven les ofertes en situació de presumpció de baixa anormal, d'acord amb la Clàusula 10.3 i l'Annex núm. 2 del Plec regulador. Segons el citat informe, l'oferta afectada es correspon amb les següents empreses (destacada en blau):

Ordre obertura	Llicidador	Oferta (*)	Diferència de la mitjana	Índex	Oferta Anormal
1	ROMÀ INFRAESTRUCTURES I SERVEIS, SAU	2.005.441,78	-0,1086407	5,900%	
2	VORACYS, SL	1.653.788,68	0,0577078	22,555%	d > 0,05
3	GRUP MAS CONSTRUCTORS, SLU	1.629.706,16	0,0549367	22,278%	d > 0,05
4	ACSA OBRAS E INFRAESTRUCTURAS, SAU	1.804.571,29	-0,0129021	15,494%	
5	BOGASA CONSTRUCCIONES Y CONTRATAS, SAU	1.718.335,98	0,0270127	18,485%	
6	OBRES I PROJECTES CATALUNYA, SL	1.912.861,92	-0,0636134	10,423%	
7	COPISA CONSTRUCTORA PIRENAICA, SA	1.735.187,41	0,0195897	18,743%	
8	COPISA, SA	1.705.783,36	0,0333593	20,120%	
9	ACCIONA CONSTRUCCION, SA	1.816.825,82	-0,0186407	14,920%	
10	BIGAS GRUP, SLU	1.650.531,16	0,0592333	22,707%	d > 0,05
11	CONSTRUCCIONES RUBAU, SA	1.686.137,37	0,0425593	21,040%	
12	VIALSER EDIFICACION Y OBRA CIVIL SLU	1.808.460,51	-0,0147233	15,312%	
13	MSI GRUAS, SA	1.811.487,24	-0,0161407	15,170%	
14	VIALS I MEDI AMBIENT, SA	1.977.744,69	-0,0939973	7,384%	
15	JOSE ANTONIO ROMERO POLCO, SAU	1.703.433,83	0,0344595	20,230%	

IV. El dia 18 de juny de 2024, els serveis tècnics dependents de l'òrgan de contractació varen notificar electrònicament les empreses afectades per la presumpció de baixa anormal de la seva oferta, tot requerint-li, en els termes de la Clàusula 10.3 del Plec regulador i de l'article 149.4 LCSP, a que en un termini de cinc dies hàbils justificués i desglossés raonada i detalladament el baix nivell dels preus, costos o qualsevol altre paràmetre que havia definit la no normalitat de la seva oferta, mitjançant la presentació d'aquella informació i documents que trobi pertinent a aquests efectes.

V. Com a resultat del tràmit esmentat en el número anterior:

- Acceptades les notificacions, mitjançant compareixença electrònica dins del termini de posada a disposició previst en l'article 43.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, les empreses següents no han atès al requeriment efectuat pels serveis tècnics dependents de l'òrgan de contractació:

VORACYS, SL
GRUP MAS CONSTRUCTORS, SLU
BIGAS GRUP, SLU

Règim jurídic aplicable

I. Atesos els antecedents abans esmentats, cal analitzar les conseqüències que determina la no presentació o el compliment fora de termini de les justificació de l'oferta en situació de presumpció de baixa anormal, amb el ben entès que la ratificació en l'oferta presentada s'ha d'equiparar a les dues conductes anteriors¹. Aquestes queden determinades per la Llei vigent i per la Directiva 2014/24/UE, de 26 de febrer.

La darrera de les normes citades estableix en l'article 69.3 que:

¹ Així, la Resolució 74/2018 del Tribunal Administrativo de Contratación Pública de la Comunidad de Madrid, de 14 de març de 2018, estableix que: «[...] La presentación de un escrito de medio folio ratificándose en la oferta presentada no puede considerarse como acto que atiende el requerimiento de justificación de una oferta anormalmente baja sino como mera apariencia a la que sería aplicable lo dispuesto en el artículo 62 del Reglamento General de la Ley de Contratos de las Administraciones Públicas [...]».

«El poder adjudicador evaluará la información proporcionada consultando al licitador. Solo podrá rechazar la oferta en caso de que los documentos aportados no expliquen satisfactoriamente el bajo nivel de los precios o costes propuestos, teniendo en cuenta los elementos mencionados en el apartado 2».

En aquest sentit, el paràgraf segon de l'article 149.6 de la LCSP disposa que:

«Si el órgano de contratación, considerando la justificación efectuada por el licitador y los informes mencionados en el apartado cuatro, estimase que la información recabada no explica satisfactoriamente el bajo nivel de los precios o costes propuestos por el licitador y que, por lo tanto, la oferta no puede ser cumplida como consecuencia de la inclusión de valores anormales, la excluirá de la clasificación y acordará la adjudicación a favor de la mejor oferta, de acuerdo con el orden en que hayan sido clasificadas conforme a lo señalado en el apartado 1 del artículo 150. En general se rechazarán las ofertas incursas en presunción de anormalidad si están basadas en hipótesis o prácticas inadecuadas desde una perspectiva técnica, económica o jurídica».

Vist que els preceptes anteriors preveuen l'exclusió pel cas que el licitador hagi provat de justificar la viabilitat de la seva oferta i no ho hagi aconseguit, aquesta té encara major sentit davant de l'actitud passiva del licitador que no ha presentat la seva justificació o que senzillament s'ha ratificat en la mateixa.

II. Cal recordar, en aquest ordre de qüestions, que la superació dels límits que l'òrgan de contractació ha fixat per definir l'existència d'una baixa anormal en la proposició del licitador, si bé no permet l'exclusió automàtica del licitador, es configura com una presumpció de temeritat que s'ha de destruir pel licitador. Així es pronuncià el TACRC en la [Resolució 32/2012, de 26 de gener](#) (el subratllat és nostre):

«Esta cautela se prevé en el artículo 136 de la LCSP (art. 152 TRLCSP) que establece que los pliegos pueden fijar límites que permitan apreciar, en su caso, que la proposición no puede ser cumplida como consecuencia de ofertas anormales o desproporcionadas. La superación de tales límites no permite excluir de modo automático la proposición, dado que es preciso la audiencia del licitador a fin de que éste pueda justificar que no obstante los valores de su proposición, sí puede cumplir el contrato. De esta manera la superación de los límites fijados en el pliego se configura como presunción de temeridad que debe destruirse por el licitador, correspondiéndole sólo a éste la justificación de su proposición, de modo que su silencio conlleva el rechazo de la proposición».

III. Finalment, podria sorgir el dubte de si fora preceptiu que l'òrgan de contractació requereixi de l'assessorament tècnic del servei corresponent, en els termes de l'article 149.4 LCSP; és a dir, si caldria que el servei tècnic corresponent informi també sobre les ofertes dels licitadors que han adoptat una actitud passiva enfront la seva situació de

temeritat. En aquest sentit, la Junta Consultiva de Contractació Administrativa ha considerat, en l'informe 16/16, de 27 d'abril de 2017² que:

« [...] Si la omisión de la justificación solicitada al licitador supone la exclusión al no haber atendido el trámite de explicación de su proposición, no tiene sentido que el órgano de contratación tenga que solicitar más información de ningún tipo.

De hecho, en este caso la petición del informe podría suponer que el órgano técnico tuviera que pronunciarse atendiendo simplemente al importe de la proposición y a los demás elementos de la misma que no hayan sido explicados, lo que en aplicación del pliego puede llegar a suponer una motivación mínima basada en la propia aplicación del umbral descrito en el pliego de cláusulas administrativas particulares para perfilar la proposición anormal. Por tanto, este informe carecería de relevancia alguna para la motivación de la exclusión, que vendría simplemente determinada por la ausencia de justificación de la viabilidad de la proposición».

Conclusions i proposta

1. Si el licitador degudament requerit no justifica la viabilitat de la seva oferta per no atendre al requeriment d'informació que li dirigeix l'ens contractant o per ratificar-se en l'oferta presentada, aquesta conducta suposarà la seva exclusió.
2. En aquest supòsit, no és necessari sol·licitar l'assessorament del servei tècnic corresponent.

Per tot l'esmentat, aquell qui signa el present informe **PROPOSA** a l'Òrgan de Contractació que acordi proposar a l'òrgan de contractació que resolgui l'exclusió de les empreses següents:

VORACYS, SL
GRUP MAS CONSTRUCTORS, SLU
BIGAS GRUP, SLU

Barcelona, a data de 25 de juny de 2024

Laura Gascons Mèlich
Cap de Contractació

² Sobre "Falta de justificación puntual de una oferta desproporcionada. TESORERÍA GENERAL DE LA SEGURIDAD SOCIAL".